

Сторінка Української Робітничої Діточої Школи

РОДИЧІ, РОБІТНИЧА ШКОЛА Й ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ.

При відділі ТУРФДім в нашій місцевості вже 10 місяців учительство в Роб. Діт. Школі тов. В. Бончар. В часі його учительства вчилися около 30 дітей. Вони чимало дечого навчилися за той час й Школом з учителем долажали усіх своїх зусиль, щоб притягнути цих дітей до школи.

Діти вчилися читати, писати, грати на мандолінах і скрипках, але — родичі ніколи не прийшли подивитися до Укр. Роб. Дому, чого їхні діти там вчилися. Вони раді були, що дитина пішла з хати. Школом старався пару разів скаликати родичів на нараду в справі діточої школи, але все на дармо. Навіть під час діточого іспиту дуже мало родичів було присутніх в Укр. Роб. Домі. Коли наш вчитель приїхав з вчительської конференції, що відбулася в Торонто, Онт., здав він звіт і заявив, що обов'язково треба скаликати родичів, щоб виробити план навчання дітей по новій методи, пояснюючи, що родичі також повинні допомагати у вихованню дітей.

На нараді призначено не-діло, 22. вересня, поплудні. Проголошено на підиремстві, розголошено і поза Укр. Роб. Домом. День був гарний аж мавив родичів, щоб прийти до Укр. Роб. Дому. На жаль, прийшло чотири товаришки, що все приходять, а опісля ще

кількох товаришів (більшість тих, що не мають дітей) а родичів як не було, так немає. Ночкажи вони так до дві години і розійшлися. Нарад не було, бо родичі не прийшли.

А було про що радити, учитель зрезигнував і кожен треба щось зарадити, щоб продовжати діточу школу, та родичі, як видно, не дуже клопочуться вихованням своїх дітей.

Ми, родичі, не забуваймо, що в нинішніх часах техніка надзвичайно скорим темпом розвивається, раціоналізація шалено охоплює всю індустрію, а тим самим тисячі робітників, позбавляє їхнього життєвого засобу. Кожного дня ми читаємо в нашій пресі про демонстрації безробітних, страйки по всіх країнах, боротьба пролетаріату проти раціоналізації і спід-ап системи. Все це означає, що наші діти не можуть жити без науки так, як ми живемо. Ми мусимо своїх дітей виховати в класово-свідомому дусі, щоб вони могли боротися проти визискування і не йшли скебувати туди, де робітники домагаються страйковою дорогою кращих умов праці.

Найважливішим нашим завданням повинно бути виховання нашої дітвори, а можемо виховати її тільки в Укр. Роб. Діт. Школах.

Сент-Йорк, Онт. Родич.

ТОВАРИШІ УЧИТЕЛІ -- ДЕ ВИ?

Переглядаючи "учительську сторінку" в "У.Р.В.", я зауважив, що до цієї сторінки постійно пишуть лише двоє-троє учителів. Решту цієї сторінки заповнюють робітники, або звичайні дописувачі, нашої преси. Коли приходиться звичайному робітнику писати про учительські та шкільні справи, то це йому не так легко, бо він не є в курсі діла. Однак багато товаришів (не учителів), бачачи, що учительство цікавиться своїми власними та шкільними справами, пробують самі розв'язувати учительські та шкільні питання. За це належить кредит всім цим дописувачам. Бо не писали б вони, то й "учительська сторінка" була б порожня.

Я не хочу ображати тих товаришів, що так щиро й постійно пишуть до "учительської сторінки", бо вони вдовольняють свої думки по широті та стараннось допомогти важкій справі — розвиткові українських робітничо-фермерських діточих шкіл. Але ніде правди діти. Було б так багато користі, якби "учительська сторінка" була заповнена виключно самими учителями.

Бо хто-ж краще може знати про хибі та недостаті в діточих школах, як не самі учителі? Хто-ж краще може описати про значіння українських

робітничих діточих шкіл, про виховання дітей, як не самі учителі? Вони-ж покінчили курси по цим питанням, вони виховували нашої робітничо-фермерської дітвори та передові члени в наші організації. А так чогось тяжко почути від них слово.

Членству наших організацій було б так дуже цікаво читати статті не лише про значіння Українських Робітничих Діточих Шкіл та про виховання нашої дітвори, але й навіть про стан цих шкіл в різних місцевостях, а це: скільки дітей вчиться до школи, чи добре поступають в науці, як зацікавлення родичів до школи, як проводиться праця в Секції Молоді та в діточій оркестрі. Все це зорганізоване для навчання, належить до шкільних справ і всім цим управляють учителі. Отже такі коротенькі звітності учителів з різних місцевостей зробили б учительську сторінку цікавою для членів і членкинь наших організацій.

Деякі учителі скажуться, що вони дуже заняті й не мають часу на писання. Можливо, що й так. Але я скажу від себе, що коли учитель аж так дуже заняті, то ми від них не вимагаємо теоретично-фільософських статей з високими та незрозумілими словами, а лише коротеньких звітлень про школу в їхніх місцевостях, про організаційну працю серед молоді, про діточу оркестру, як сказано вище. Та на це не треба багато часу. Такі коротенькі звітлення можна написати кожного разу.

Можливо, що в деяких місцевостях діточі школи стоять так торо, що зможуть послужити приміром для інших місцевостей. Можливо, що в деяких місцевостях школи стоять дуже погано і треба їх нечепно направити. Примір від вірцевих шкіл можна взяти лише тоді, коли про це перекається в нашій пресі. Так само й злі сторони в діточих школах можна краще справити лише тоді, коли хтось про них напише до нашої преси. А дими "хтось" повинні бути самі учителі, бо вони зв'язані з цєю справою, вони найкраще можуть про неї описати.

На учительській конференції в Торонто, Форт-Вілліам і Едмонтоні, ви, товариші учителі, приїхали представниками ЦВК ТУРФДім, що буде багато писати про шкільні справи та взагалі про всі організації справ. До цієї пори

лише двоє-троє учителів сповістили і дальше сповіщують свої приречення, обов'язки. Решта вас забули про свої обов'язки та приречення. А щоб вам про них нагадати, то я взяв на

себе обов'язок запитати вас простою робітничою мовою: Товариші учителі, — де ви? Котрий з вас перший відозветься?

М. С.

ПРО ЩО ПОВИННІ ПИСАТИ УЧИТЕЛІ.

Ніхто з свідомих робітників не стане перечити, що побутує старих, зовсім невіданих читанок з Укр. Роб. Діт. Шкіл при відділах ТУРФДім є великим кроком у будучому вихованні робітничої дітвори. Читанки, яких посягає величалося, були так змістовані, що ученики вивчали з них те, що для них не є корисне.

Аж цього року Центральний Шкільний Комітет спромігся справу діточих шкільних підручників поставити на такий план, що не противоричить робітничій справі. Перші кроки в зреформованні способу навчання в Укр. Роб. Діт. Школах вже пороблено.

Зараз найголовнішим питанням являється це, щоб створити ці набуті відповідні діточу літературу — літературу, що відзеркалювала б дійсне життя і побут працюючих, і спеціально з життя канадійських робітників і фермерів. Можна сподіватися, що ЦШК за кооперацією і співділянням членства ТУРФДім поставити справу шкільних підручників і діточої літератури на найвищий можливий щабель, з якої робітничі діти черпають правдиве знання. Та з висемільним було б думати, що за мильніми старі читанки сучасними шкільними книжечками й діточою літературою, справу навчання в Укр. Роб. Діт. Школах уже поладжена. Ні.

Ще тільки одне дуже важливе крок в прогресі навчання. Другим чи не найважливішим чинником у вихованні робітничої дітвори є самі такі вчителі. Шкільна дітвора є, так би мовити, сирітцем, з якого вчителі мають вивести викінчений продукт. Якість цього викінченого продукту залежатиме від вмістості й знання фаху вчителів. Кожний учитель мусить вглибитися в душі своїх учнів, мусить студювати їхні звички, їхній спосіб думання і навчання їх розумити. Учитель мусить навчитися не тільки виховувати, але і перевиховувати шкільну дітвору, яку звинувачують, вилучає і невідомо виховання деяких родичів, а не

не малим завданням.

Кожний вчитель мусить навчитися співробітничати з родичами у вихованні робітничої дітвори. Значиться, що вчитель не тільки мусить виховувати шкільну робітничу дітвора, але він повинен і мусить навчитися ще й родичів, як вони мають виховувати дітей.

Поведінка учителя до своїх учнів мусить бути під кожним зглядом товариська. Він повинен відноситися до дітвори, як до малих бже життявого досвіду людей, малих товаришів. Коли вчитель не поступає так, він не є учителем.

Товариші, що вчителюють в Укр. Роб. Діт. Школах при відділах ТУРФДім, мусять свій набутий досвід передавати на сторінках "Укр. Роб. Вістей" і "Робітницю", бо це є єдиний спосіб, що ним вони можуть поділитися думками і набутим досвідом з іншими, а зокрема з читачами, які дуже мало знаються на вихованні дітини. Треба товаришам учителям, цей великий обов'язок, що він його взяли на себе і який довірив їм ЦШК, сповнити як слід.

Про психологію (спосіб думання) дітини, її примітки, її звички і про спосіб навчання можна написати б цілі томи й учителі, які виправдуються тим, що немає про що писати, грішати недбалістю.

Учителі можуть писати про те, як поводитися з дітьми, як здобути їхню довіру, як найкраще можна заставити дітей працювати, про те чи корисним є дітям карати, як найкраще можна поводитися в дітях, як зводити звички і т. ін.

Учителі повинні писати до робітничої преси про лекції на тему виховання дітей, що вони дають членам наших масових організацій, про що вони говорили на цих лекціях і які були з того виследи. А як що вони таких лекцій ще не давали, то нехай, коли на це дозволяє час, візьмуться за це.

Пішіть же, товариші вчителі, про свою працю, свої засоби і предмети праці!

О. Ш.

Кватіно, Б. К.

ВІДБУЛИСЯ ДВІ ЛЕКЦІЇ В ТРАНСКОНА, МАН.

Про розподіл організаційної праці в У.Р.Д. в Транскої на зимовий сезон було поміщено в 114 ч. "У.Р.В.", так уважаю того не повторити.

Дві лекції, про які мова йде в 114 ч. "У.Р.В.", так уважаю того не повторити.

В неділю 22-го вересня в 3-годині по полудні тов. М. Сміт виступив на лекції на тему:

"Наука і пропаганда".

На лекцію прибуло поважно

число робітників і робітниць.

Тов. Сміт в своїй лекції вклав найпопулярніших слів і пояснив так, що нім було про

зрозуміти кожне слово з лекції, яку тов. Сміт виступив.

Після лекції голова організаційно-освітнього комітету проголосив другу лекцію на неділю 29-го вересня, яку мав би виступити тов. Н. Дашко, учитель і директ при відділі ТУРФДім.

Та, що тов. Давидок учитель в нашій місцевості ще поспіває 6 місяців і не має нагоди дати лекції, то й членство наших організацій було зацікавлене послухати лекції тов. Давидка, а особливо про вихованні дітей.

Тов. Давидок виступив своєю лекцією на тему: "Виховання дітей" в неділю 29-го вересня в 3-годині поплудні з несподіваним успіхом. Слухачі, яких

було поважно число, звернули пильний увагу на лекцію тов. Давидка.

Тов. Давидок наводив фактичні способи виховання дітей, після науки педагогів, і як такий, що має до діла з дітьми з своїми практиками, на що слухачі швидко годилися й виявляли бажання повторити ту саму лекцію другий раз.

На питання, обидва т-ші лектори відповіли з широким поясненням й дуже ясною мовою.

Хотів я зазначити, що присутніх слухачів було поважно число на обидвох лекціях, то не скажу тільки, як бажалося б.

Так на цій місці хочу пригадати українським робітникам і робітницям Транскої, що організаційно-освітній комітет має до свого розпорядження кожну четверту, а часом і п'яту неділю в місяці для лекцій, відвідин, пропагандних віз і т. ін. Так само один день кожного тижня, а саме: четвер для обітнього курсу, на який будуться вчити 3 предмети, а то: географію, історію і правопис.

Перший вечір на курс призначений на 10-го жовтня с.д. наступної неділі.

Такі всі зацікавлені повинні пам'ятати і на призначений день являтися.

Робкор.

Транскона, Ман.

"БОРКЕР" — РОБІТНИЧА ГАЗЕТА — ОБОРОНЯЙТЕ ЇЇ!

Десять тисяч доларів мусить бути зібрано, — чи ви зробили вже свою частину?

"Боркер" є висловом домагань робітництва. Ця зброя робітничої класи повинна жити. "Боркер" бореться за вас. Він провадить боротьбу проти поліційної тиранії, проти антиробітничих законів, проти невинних умов праці у фабриках, проти зниклих заробітної платні, проти системи "speed up".

Допоможіть, щоб "Боркер" міг провадити цю боротьбу. Коли ви допомагаєте "Боркеру" — ви допомагаєте поборювати невинні умови, в яких робітники живуть і вмирають.

Хто провадитиме боротьбу проти кровавої імперіалістичної війни? "Боркер" організує сили, яка розгортає війну, перемінюючи її у війну класову!

Допоможіть обороні першого робітничо-селянського уряду в Радянському Союзі!

Допоможіть своїй класі — класі робітничій!

"Боркер" є газетою робітничої класи — спасіть "Боркера", зробіть свою частину!

Кожний долар для "Боркера" — це удар по імперіалістичних військових торговлях.

ТУТ Є МОЯ ЖЕРТВА.

Ім'я

Адреса

Сума

Висилайте до: Room 14, 163½ Church St., Toronto, Ont.

ЗБІРКА Оповідань ДЖЕКА ЛОНДОНА

ВОРОГ УСЬОМУ СВІТОВІ.

Еміль, підтримуваний своїми "дереляками" товаришами, доволіс до хідника перед домом і зомлів? Сусідські діти боялися сердитого галасу, що завжди було чути з будинку Бартеля, але тепер вони наважились подзвонити й сказати Ганні Бартель, що трапилось. Вони навіть не глянули на малого хлопця, що лежав немичний на хіднику, і хрюкнувши дверима, повернувшись до свого ярання. Час спливав. Синув дрібний дощик, Еміль Глюк очутився лежав, ридючи, на дощі. Ногі треба було негайно вправити. Вона швидко зайтрисалась, бо навколо було брудно. Врешті години через дві, обурені жінки з сусідніх домів почали докоряти Ганні Бартель. Тоді вона вийшла й глянула на хлопця. Штовхнувши його, безпорадного, ногою в бік і гістерично закричавши, вона зрізлася його. Це не її дитина, сказала, вона й порадила викликати карету, щоб відвезти хлопця до міста у шпиталь. Повернувшись, вона пішла собі до хати.

Елізабет Шепстоун підійшла до нього, оглянула й покляла на зняту віконницю. Вона відштовхнула Ганну Бартель, внесла хлопця в дім

і покликala лікаря. Коли лікар прибув, Ганна Бартель зразу застергла його, що не платитиме за його послуги. Два місяці пролежав малюк Еміль у ліжку; перший місяць лежав на спині, і ніхто ні разу не перевернув його; лежав без ніякої уваги, самотний, і тільки зрідка безплатно відвідував його лікар, без того переобтяжений. У нього не було цядьок, аж ніщо розваги, щоб скоротити собі довгі й нудні години лежання. Ніякого ласкавого слова ніхто не промовив до нього, ніхто не погостив його рукою, ніхто не виявив ніякої любові; нічого він не чув, крім грубих докорів Ганни Бартель та нагадувань, що він нікому непотрібний. І зрозуміло, що таке оточення породило в самотному, покинутому хлопцеві зневажливість і ворожнечу, що потім спонукали його до страшних вчинків, які вжахнули весь світ.

Можливо здатися чудним, що Ганна Бартель, ненавидячи Еміля Глюка, віддала його вчитися до каледжу. Але справа стояла просто. Її нездара-чоловік, покинувши жінку, рушив на золоті розсипища Невади й повернувся до неї мільйонером. Ганна Бартель ненавиділа хлопця і негайно віддала його за сто мільйонів до Фореставської Академії. Відлюдна й чуллива, самотня й незрозуміла була його душа; у Фореставі він був ще самотніший. Він ніколи не їздив на вакації і свята додому, як інші хлопці. Натомість він блукав по спустілих приміщеннях або надворі, незрозумілим служникам та садівникам. Він багато читав, і цілі дні був у полі, або сидів перед камином, заснувши носа між сторінки якоїсь книги. Тоді-ж він

зіпсував собі очі і був змушений носити окуляри, що потім так кидалися в очі на фотографіях, уміщених у газетах 1941 року.

Він був визначним студентом. Як би хотів, то був би дуже запаланим, але він і не потребував запаланості. Йому досить було одного погляду в текст, щоб зрозуміти все. Отже він за півроку прочитав стільки книжок, як звичайний студент за шість років. 1909 року, коли йому було чотирнадцять літ, він уже був підготований ("більше ніж підготований"), як говорив директор академії, щоб вступити до Гарварду, або й до Йейлу. Але через свій молодий вік ще не міг вступити до тих університетів, і от 1909 року він вступив на історичний відділ до каледжу в Бовдлоїні. 1913 року, одержавши учену ступінь, він негайно вийшов з проф. Бредловом в Каліфорнію до Берклі. За своє життя Еміль Глюк мав тільки одного друга професора Бредлова. Хорі легень примусили професора переїхати з Мейду до Каліфорнії, де йому запропонували катедру в державному університеті. — Протягом 1914 року Еміль Глюк слухав спеціальний науковий курс. Наприкінці цього року дві смерті змінили його наміри й надії. Смерть професора Бредлова позбавила його єдиного друга, а смерть Ганни Бартель позбавила його грошей. Ганна Бартель до кінця життя ненавиділа нещасного хлопця, вона лишила йому тільки сто доларів.

Наступного року, коли йому було двадцять років, Еміль Глюк став за інструктора хемії в Каліфорнійському університеті. Тут спокійно минали його роки; він чесно виконував свою

роботу, діставав за неї платню, здобув із півдюжины різних ступенів. Він був доктором соціології й філософії, хоч останніми часами його більше знали, як професора Глюка. Йому було двадцять сім років, коли вперше з'явилася публікація про його книгу "Стать і прогрес". Ця книга й досі цікава в історії й філософії шлюбу. То був важний том понад сімсот сторінок, дбайливо, старанно й уважно написаний і надзвичайно оригінальний. То була книга для вчених, і автор її не гадав, що навколо неї здійсниться такий галас. Але Глюк в останньому розділі написав кілька гіпотетичних рядків про бажаність пробного шлюбу. І враз газети підхопили ці рядки і перебіхували, як хотіли, здійснювати такий галас. Але Глюк в останньому розділі написав кілька гіпотетичних рядків про бажаність пробного шлюбу. І враз газети підхопили ці рядки і перебіхували, як хотіли, здійснювати такий галас. Але Глюк в останньому розділі написав кілька гіпотетичних рядків про бажаність пробного шлюбу. І враз газети підхопили ці рядки і перебіхували, як хотіли, здійснювати такий галас.

(Далі буде.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ І ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиниць української робітничої часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиниць дійсно-фермерський український часопис в Канаді, що боронить і зберігає прагнучого фермерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиниць журнал в українській мові для працюючої жінцтва, виходить два рази на тиждень. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СВІТ МОЛОДІ" — одиниць журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата: лише 50 центів на рік.

Передплату на повні часописи й журнали посилайте або на ім'я кожного часопису зокрема, або на ім'я й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.

Cor. Pritchard & McGregor St., Winnipeg, Man.